

A kalocsai Szent István király (jezsuita) templom harangjai

1. Szent Mátyás apostol-nagyharang:

Kb. 500 kg súlyú és 95,3 cm alsó átmérőjű harang. Heller János harangöntő készítette Baján, 1856-ban. A harangöntő legnagyobb megmaradt alkotását a bajai hívek áldozatkészségéből Bartók Mátyás egykori bajai plébános, később kalocsai kanonok ajándékozta a templomnak.

A harang felirata:

HELLER JÁNOS ÖNTÖTTE BAJÁN 1856. ÉVBEN.

AZ ISTEN DICSŐÍTÉSÉRE SZ. MÁTYÁS APOST.

VÉDSZENT TISZTELETÉRE A BAJAI ROM. CATH.

HÍVEK AJTATOSSÁGA ÉBRESZTÉSÉRE EMLÉKÜL

ÖNTETTE BARTÓK MÁTYÁS EGYKORI VÁROSI

PRÉPOST PLÉBÁNOS MOST KALOCSAI FŐKÁPTALANI

KANONOK

A másik oldalon a harang anyagába bekarcolva olvasható:

JÉZUS SZENTS. SZÍVÉNEK TISZTELETÉRE

A SZT.SZÍV TISZTELŐINEK ADOMÁNYAIBÓL

ÉS A KALOCSAI KONGREGÁCIÓK GYÚJTÉSÉBŐL

1930. BAN VÉTETETT.

A harang feliratait szegélyező domborművek:

1. *Piéta*
2. *Keresztelő Szent János*
3. *Egy pálmaágot tartó ismeretlen szent*

A fa harangszék legalsó szintjén elhelyezkedő harang eredetileg egyenes vonalú fajarmon nyugodott füles koronájánál fogva, és felülütősen szólalt meg. Valószínűleg az új harangok öntésekor, 1930-ban füles koronáját tárcsásra cserélték, félholdas nyelvét kicserélték, és a jelenlegi megtört vonalú idomacél járomra szerelték át (ezeknek a munkálatoknak állíthat emléket a harangra vésett felirat). Ezzel a felülütős harangozási rendszerből – amely jobban zengette a harangot – alulütőssé változtatták a harangozást. A harang nyelvlekötés nélkül, motoros meghajtással szólaltatható meg.

A harang díszítése a felső pártázaton helyezkedik el, ahol a harangöntőt megnevező felirat felett növénymotívumok, alatta helyenként keretbe foglalt növénylevelek, lejjebb virágokkal és levelekkel megtűzdelt koszorúk láthatók.

2. Szűz Mária-középharang:

266 kg (475 lb) súlyú és 79,5 cm alsó átmérőjű harang. Heller János harangöntő készítette Baján, 1859-ben. Felirata szerint Kunszt József kalocsai érsek (1852-1866) ajándékozta a templomnak. Hellernek jó kapcsolata lehetett az érsekséggel, ugyanis Kunszt érsek több harangot is öntetett a mesterrel.

A harang felirata:

HELLER JÁNOS ÖNTÖTTE BAJÁN 1859.

KUNST JÓSEF

KALOCSAI ÉRSEK KÉSZÍTETTE.

A másik oldalon:

HÍVEI IRÁNTI KEGYELETBÜL

SZŰZ MÁRIA TISZTELETÉRE.

A harang feliratait szegélyező domborművek:

1. *Nepomuki Szent János*
2. *A Boldogságos Szűz Mária egy-egy puttóval*

A fa harangszék középső szintjén elhelyezkedő középharang felszereltség szempontjából hasonlatos a nagyharanggal: eredetileg egyenes vonalú fajarmon nyugodott füles koronájánál fogva, és felülütősen szólalt meg. Valószínűleg az új harangok öntésekor, 1930-ban füles koronáját tárcsásra cserélték, félholdas nyelvét kicserélték, és a jelenlegi megtört vonalú idomacél járomra szerelték át. Ezzel a felülütős harangozási rendszerből – amely jobban zengette a harangot – alulütőssé változtatták a harangozást. A harang nyelvlekötés nélkül, motoros meghajtással szólaltatható meg.

A harang díszítése a felső pártázaton helyezkedik el, ahol a harangöntőt megnevező felirat felett szőlőkkel és levelekkel tarkított szőlőindák, alatta az előbbi mintához hasonló leveles szőlőfürtök láthatók.

3. Szent Imre herceg-kisharang:

Kb. 150 kg súlyú és 63,6 cm alsó átmérőjű harang. Boditsy Sándor harangöntő készítette Baján, 1930-ban. Felirata szerint a szentéletű herceg halálának jubileumi évében készítették a hívek.

A harang felirata:

Szűz szent Imre, A

Szent Imre herceg domborműve

MAGYAR IFJÚSÁG VÉDŐSZENTJE**JUBILEUMI ÉVÉNEK EMLÉKÉNEK EMLÉKÉRE****KÉSZÜLT 1930 IK ÉVBEN.****ÖNTÖTTE BODITSY SÁNDOR BAJÁN. SZ 1662**

A fa harangszék középső szintjén elhelyezkedő kisharang egyenes vonalú fajarmon függ, és félholdas nyelvvel látták el, így a hazánkban manapság ritkaságszámba menő felülütős rendszerben szólaltatható meg. Jelenleg használaton kívül van, nem gépesítették. Talán ennek köszönhető, hogy megmaradt eredeti arculata és tartozékai.

A harang felső pártázatán keretekbe foglalt virágfejek sora alatt egy gyöngysor látható, alsó pártázatán virágokkal és puttókkal megtűzdelt, helyenként lecsüngő virágfüzér fut körbe.

4. Szent József-lélekharang:

Kb. 85 kg súlyú és 53,1 cm alsó átmérőjű harang. Boditsy Sándor harangöntő készítette Baján, 1930-ban. Felirata szerint az I. világháborúban elesett hősök emlékére készült.

A harang felirata:

Isten dicsőségére

SZENT JÓZSEF TISZTELETÉRE

A VILÁGHÁBORÚBAN

AZ ELESETT HŐSÖK EMLÉKÉRE.

A másik oldalon:

JÉZUS KRISZTUS NEVELŐJE

LÉGY VÉGÓRÁNK SEGÍTŐJE.

Szent József a kis Jézussal dombormű

ÖNTÖTTE BODITSY SÁNDOR BAJÁN 1930.

A fa harangszék legfelső szintjén elhelyezkedő lélekharang felszereltség szempontjából hasonlatos a kisharanggal: egyenes vonalú öntöttvas jármon függ, és félholdas nyelvvel látták el, így a hazánkban manapság ritkaságszámba menő felülütős rendszerben szólaltatható meg. Jelenleg használaton kívül van, nem gépesítették. Talán ennek köszönhető, hogy megmaradt eredeti arculata és tartozékai.

A harang felső pártázatán egy aprólékosan kidolgozott, növényindákkal díszített sávot követően egy gyöngysor látható, alsó pártázatán egymásba fonódó virágfejek sorakoznak.

Tomaskovity Szabolcs